

GLAS

GLASILO DEMOKRATSKOG SAVEZA HRVATA U VOJVODINI

RAVNICE

NA SPORAZUMU GRADIMO

**U OVOM BROJU:
PREDIZBORNE PORUKE
KANDIDATA DSHV SA SAVEZNE LISTE**

IZBORI

GLAVNI IZBORNI STOŽER

DSHV IZLAZI NA IZBORE NA SVIM RAZINAMA

UPRKOS MNOGIM POTEŠKOĆAMA, POKUŠAJIMA MEDIJSKE BLOKADE, MANIPULACIJAMA KOJIMA SE HRVATI I PRED OVE IZBORE NASTOJE PODIJELITI, POKUŠAJIMA DA SE OMALOVAŽE DOSADAŠNJI USPJESI STRANKE KAO I NJEN ZNAČAJ, DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI OSTAO JE JEDINSTVEN I 3. STUDENOG 1996. IZLAZI NA SAVEZNE, POKRAJINSKE I LOKALNE IZBORE!

REZULTATI DOSADAŠNJEG RADA SU TU - U TEMELJU - U SPORAZUMU O NORMALIZACIJI!

U NOVOM MANDATU DSHV TRAŽI REALIZACIJU POTPISANOG:

- PRAVO NA IDENTITET I ZAŠTITU OD UGROŽAVANJA IDENTITETA;
- PRAVO NA NEDISKRIMINACIJU, RAVNOPRAVNI TRETMAN I JEDNAKOST ŽIVOTNIH ŠANSI;
- PRAVO NA JEZIK, VLASTITE ŠKOLE I ORGANIZACIJE;
- PRAVO NA NESMETANE VEZE IZMEĐU SEBE I S MATIČNIM NARODOM;
- PRAVO NA INFORMIRANJE NA VLASTITOM JEZIKU;
- PRAVO NA PROPORCIONALNU ZASTUPLJENOST U JAVNIM SLUŽBAMA;
- PRAVO NA POLITIČKO ZASTUPSTVO;
- PRAVO NA AUTONOMIJU (SAMOUPRAVU)
- PRAVO NA SUDSKU ZAŠTITU PRAVA SVE DO EUROPSKE KOMISIJE ZA LJUDSKA PRAVA U DEN HAAGU;
- PRAVO NA SUDJELOVANJE U IZBORU I RADU KONTROLNIH I ZAŠTITNIH MEHANIZAMA.

SVA PRAVA ŠTO TRAŽIMO, PRIZNAJEMO I DRUGIMA!

GLASOVANJEM ZA DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI, GLASUJETE ZA SPROVEDBU SPORAZUMA O NORMALIZACIJI NA SVIM RAZINAMA!

STOGA, JEDINSTVENI, NA SPORAZUMU GRADIMO!

DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI

Stranka Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini učestvuje na predstojećim Saveznim izborima 3. studenog ove godine, pošto je prikupljanjem više od tisuću potpisa građana u izbornoj jedinici Subotica - 5, a kako određuje i Izborni zakon, stekla na to pravo, priopćenje je Glavnog izbornog stožera ove stranke.

Potpisivanje lista trajalo je od 1. do 6. listopada, nakon čega je Demokratski savez Hrvata u Vojvodini dobio rješenje savezne Izborne komisije Izborne jedinice Subotica - 5 o stjecanju prava na učešće na saveznim izborima, a čime je i proglašena izborna lista.

Nosilac savezne liste za izbor poslanika u Vijeće građana je predsjednik stranke Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini mr. Bela Tonković, uz još dva kandidata ove stranke, odvjetnika Milivoja Prčića i službenicu Marijanu Čović.

Subotica, 27. 09 1996.

Kako je najavljeno, 26. 09 se trebala emitirati emisija od pola sata na subotičkom lokalnom radiu, a koju je zakupila stranka Demokratski savez Hrvata u Vojvodini, pod nazivom "Bunjevački Hrvati u vremenu i prostoru". Ova emisija bi se emitirala svakog četvrtka do predizborne šutnje, a njome bi se stranka promovirala u predizbornoj kampanji.

Međutim do emitiranja u dva navrata nije došlo, jer je na emitiranje stavio zabranu ravnatelj Radio Subotice gosp. Takacs, nakon njega urednik srpske redakcije gosp. Čedomir Kilibarda, a napose i njegova kolegica Agneza Rodić Vojnić. Slijedom niza urgencija od strane stranke DSHV, zabranu su skinuli ravnatelj i urednik, ali je Agneza Rodić Vojnić ustrajala u tome da emisiju ne emitira.

Obzirom da Radio Subotica nije udovoljio obvezi iz sačinjenog ugovora, danas, 27. 09 je stranka DSHV ovoj

informativnoj instituciji uputila opomenu pred tužbu. U njoj DSHV ističe kako ponašanje djelatnika Radio Subotice nije sukladno njegovom statutu, čime je samoj stranci nanijeta materijalna, a i velika moralna šteta. Stoga se traži da se ovakvo grubo kršenje ugovora ispravi", te da se stranci DSHV obezbjedi zadovoljština, a nesavjesni djelatnici pozovu na odgovornost.

U opomeni pred tužbu Demokratski savez Hrvata u Vojvodini ističe da očekuje poštivanje nedavno potpisanog Sporazuma o normalizaciji odnosa između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije i članka 8. i 21. Sporazuma, kako do sličnih neugodnosti više ne bi došlo.

Sandžak, 30. 09 1996.

P r e d s j e d n i k Muslimanskog nacionalnog vijeća i Stranke demokratske akcije Sandžaka, dr. Sulejman

Ugljanin, sletio je danas zrakoplovom kompanije SWISAIR u Beograd, nakon dužeg vremena izgnanstva zbog političkog djelovanja. Kako je u priopćenju MNV Sandžaka ranije naznačeno, Ugljanin očekuje da će dobiti podršku radi uspostavljanja mira i povjerenja među narodima koji žive u SRJ. Iz beogradske zračne luke, dr. Sulejman Ugljanin je otputovao u Novi Pazar.

Subotica, 1. 10 1996.

Danas je stranka Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini uputila zahtjev u dvije točke republickom Ministarstvu za informacije u Beogradu u kojem traži uvođenje radio i televizijskog programa na hrvatskom jeziku od strane Radio - TV Srbije - studio Novi Sad i Priština.

Razlog ovom zahtjevu je što sve nacionalne manjine u Vojvodini, osim Hrvata, imaju svoj program na svom

VIJESTI

maternjem jeziku, a koji se redovito emitiraju na RTS studio Novi Sad.

Drugi dio zahtjeva odnosi se na uključenje Hrvatske radio televizije na kablovsku mrežu Javnog preduzeća PTT Srbije. Svojevremeno je PTT distribuirala i HTV program, a koji je prije nekoliko godina Radna jedinica PTT Srbije u Subotici isključila iz kablovske mreže iz nepoznatih razloga.

Obzirom da se DSHV nedavno obratio radnoj jedinici PTT Subotica sa zahtjevom da, sukladno Sporazumu o normalizaciji odnosa potpisanog između Republike Hrvatske i SRJ omogući hrvatskoj nacionalnoj manjini informiranje na svom maternjem jeziku, pa stoga i emitiranje programa HTV preko kablovskog sustava, primljen je odgovor kako je za to nadležno republičko Ministarstvo za informacije, a ne ova radna jedinica. Iz ovog razloga je zahtjev stranke DSHV upućen Beogradu.

Njemačka, 3. lo 1996.

Danas je svečano proslavljen Dan ujedinjenja Njemačke. Kako je na svečanosti istaknuto, Njemačkoj predstoji još mnogo rada i ulaganja u njen istočni dio, a kako bi se bivša Istočna Njemačka mogla što uspješnije uklopiti u daleko razvijeniji zapadni dio. Nakon dugogodišnjeg zapostavljanja ekonomskog i privrednog prosperiteta od strane bivše komunističke vlasti, ovaj se

istočni dio Njemačke, polako ali uspješno oporavlja. Na svečanosti Dana ujedinjenja bio je nazočan i premijer Republike Mađarske Gyula Horn, obzirom da je mađarska država, kako je rečeno, mnogo doprinijela u zbrinjavanju istočnonjemačkih izbjeglica kada su oni masovno preko Mađarske prelazili iz Istočne u Zapadnu Njemačku.

Subotica, 3. lo 1996.

Danas je konačno, a nakon niza urgancija, prosvjeda pa čak i opomene pred tužbu, emitirana emisija na valovima Radio Subotice, zakupljena još prije tri tjedna od strane stranke DSHV. Emisija je započela pjesmom "Podvikuje bunjevačka vila...", nakon koje je pročitana Izborni proglas Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini u kojem se kaže da stranka izlazi na predstojeće savezne, pokrajinske i lokalne izbore kao parlamentarna demokratska stranka koja priznaje civilizacijske tradicije razvijenog svijeta, poštujući slobodnu volju naroda. Dosadašnja dosljedna politika ove stranke potvrđena je i potpisivanjem Sporazuma o normalizaciji odnosa između RH i SRJ, čulo se u emisiji. Sada, pak, NA SPORAZUMU GRADIMO! -"budući da je temelj kao osnova, osiguran!", kaže se dalje u Izbornom proglasu. Od birača se traži podrška u borbi za nacionalni identitet Hrvata u SRJ i poziva sve koji djeluju i osjećaju se Hrvatima da glasuju za ovu

stranku. U ovoj promotivnoj emisiji je pročitana u cijelosti i tekst Sporazuma o normalizaciji odnosa potpisan u Beogradu između RH i SRJ. Emisija je završena pjesmom "Ne dirajte mi ravnice...".

Subotica, lo. lo 1996.

Danas je emitirana druga iz serije emisija "Hrvati u vremenu i prostoru" u kojoj je gost bila potpredsjednica Skupštine Općine Subotica i odbornica stranke Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini. U pol satnoj emisiji govorila je o aktivnostima i radu Skupštine Općine, tj. lokalne samouprave u protekla dva mandata. Skupština Općine je, kako je kazala, uprkos teškoj općoj društvenoj, ekonomskoj i političkoj situaciji, sanirala mnoge objekte i crkve u Subotici sačuvavši na taj način kulturne i povijesne tekovine, bila pokrovitelj brojnih kulturnih i tradicionalnih manifestacija, te mnogo učinila na ublažavanju teškog socijalnog stanja građana. DSHV, pak, izlazi na izbore na svim razinama, kazala je dopredsjednica ove stranke Stanka Kujundžić, kao parlamentarna stranka demokratske orijentacije, sa konkretnim i vidljivim rezultatima iza sebe.

Piše: mr. Bela Tonković

NA POČETKU NOVOG RAZDOBLJA

Ovih dana ste, dragi čitatelji, vidjeli predizborni plakat DSHV s porukom: NA SPORAZUMU GRADIMO.

Ovim plakatom se pozivamo na sporazum o normalizaciji odnosa između SR Jugoslavije i Republike Hrvatske koji je potpisan 23. kolovoza (augusta) ove godine u Beogradu.

Tim Sporazumom Jugoslavija i Hrvatska su se međusobno priznale kao neovisne, suverene i ravnopravne države u okviru svojih međunarodnih granica". Time je i formalno okončan rat koji nikada nije objavljen i započelo je vrijeme mira.

Potpisima ministara vanjskih poslova dr. Granića i gosp. Milutinovića položeni su temelji za uređenje statusa i prava Hrvata u SRJ i Srba i Crnogoraca u RH. Član 8 toga Sporazuma glasi: "Hrvatima u Saveznoj Republici Jugoslaviji i Srbima i Crnogorcima u Republici Hrvatskoj Ugovorne stranke jamčit će sva prava koja im pripadaju na temelju međunarodnog prava".

Ne umanjujući važnost ostalih odredaba Sporazuma, koji reguliraju praktična, ali za život ne manje važna pitanja, razložit ću neke važne aspekte 8. člana Sporazuma.

Prije svega Ugovorne strane priznaju postojanje Hrvata u SRJ i Srba i Crnogoraca u RH. Sama formulacija vrlo pažljivo je izabrana i izraz "Hrvatima"

uključuje u sebe PRIZNANJE da smo zajednica, kolektivitet.

Za nas je to bitan napredak:

- prvo, jer je SRJ prihvatila da ostvarivanje naših prava podvrgne kontroli mehanizama međunarodnog prava u nekim segmentima i pravni put čak do Međunarodnog suda za ljudska prava u den Hagu - i

- drugo, SRJ je prihvatila postojanje KOLEKTIVNIH PRAVA Hrvata. SRJ je prihvatila i da se "prava pripadnika nacionalnih manjina bez ograničenja moraju smatrati dijelom općepriznatih ljudskih prava" (Pariška povelja KESS-a, 1990).

Ovim Sporazumom je stvoren TEMELJ za našu nacionalnu budućnost. Još predstoji potpisivanje Sporazuma o međusobnoj zaštiti manjina, što ga je RH predložila SRJ 28.4.1996. Taj Sporazum će biti OKVIR za ostvarivanje naših prava.

Ovaj Sporazum je vrlo važan i za sve nacionalne manjine u SRJ: nitko neće imati manje, nego što je osigurano Hrvatima.

DSHV je predvidio ovakav ishod krize, pa je još prije par godina inicirao uvođenje hrvatskog jezika za službeni jezik na teritoriji općine Subotica. Rezultat toga možete vidjeti svugdje po gradu: na pločama svih gradskih insitucija ispisano im je ime i na hrvatskom jeziku.

Isto tako smo inicirali i osnivanje hrvatske redakcije na radio Subotici, što je općinska skupština i prihvatila. Vrlo brzo ćete čuuti na ovom radiju i hrvatski program. U oba slučaja pomogli su nam naši koalicioni partneri DZVM, odnosno SVM.

Imat ćemo svoj radio i TV program i na kablovskoj mreži i na pokrajinskoj razini, kao što ga imaju sve druge nacionalne manjine.

To je samo početak.

Nastavak su hrvatske škole, proporcionalno zapošljavanje Hrvata u državnim službama kao što su upravne službe, sudstvo i policija, proporcionalno zastupstvo u parlamentima svih razina i naša samouprava u okviru prosvjetno-kulturne autonomije.

Sve to dobro znaju i oni koji su sam do sada sve to osporavali, pa praznim obećanjima nastoje po svaku cijenu unijeti razdor među nas obećavajući kako će stvoriti neki novi konstitutivni narod u SRJ. To je običan politički marifetluk u funkciji predizborne kampanje i neka se nitko ne da zvesti. Stranka koja to obećava, obećavala nam je zlatna brda i doline, a stvorila je propast i siromaštvo.

Već sada, nakon potpisivanja Sporazuma o normalizaciji odnosa, pred nama stoji veliki posao oko stvaranja mogućnosti za ostvarivanje navedenih prava.

AKTUALNO

Ta prava trebamo shvatiti kao mogućnosti, šanse. Ostvarenje tih šansi najviše će zavisiti od nas samih i našeg zalaganja. Najbolji put je organiziran i usklađen rad na svim poljima, pogotovo u parlamentima od savezne skupštine do općinskih skupština.

Izbori su pred nama.

DSHV izlazi na savezne izbore sa svojom listom. Prvi kandidat na saveznoj listi je poznati i ugledni odvjetnik Milivoj Prčić.

Nastupit ćemo i na pokrajinskoj i općinskoj razini. Još vodimo razgovore o eventualnoj vojvođanskoj koaliciji. Koalicioni dogovori najdalje su došli sa SVM.

O rezultatima koalicionih dogovora još ćemo Vas dragi birači obavijestiti.

Izbori koji su pred nama još su jedna prilika za davanje podrške DSHV u radu za sve nas.

DSHV se u proteklom mandatu pokazao da je sposoban uspješno voditi jedan grad, jednu općinu. DSHV je pokazao da zna biti korektan koalicioni partner i ovom prilikom se zahvaljuem na suradnji koalicionom partneru DZVM i SVM. DSHV je spreman i sposoban biti i važan činilac i na pokrajinskoj razini. U pokrajinskoj skupštini surađivat ćemo sa strankama koje se zalažu za jaku političku, teritorijalnu i ekonomsku autonomiju Vojvodine.

U saveznoj skupštini surađivat ćemo sa strankama koje se zalažu za demokratizaciju države i izgradnju demokratskih institucija, za pravnu državu u

kojoj će svi, pa i ona sama morati poštivati sva ljudska i manjinska prava, za decentralizaciju, za denacionalizaciju i dekonfiskaciju imovine, za privatizaciju na pravednoj osnovi, a ne samo u korist novopečenih bogataša. Reorganizacija zdravstvenog i penzionerskog osiguranja nužno je potrebna. Već prije više godina DSHV je rekao da ta osiguranja se moraju temeljiti na mješovitom sistemu: čovjek sebe osigurava dok radi, a kad je u mirovini onda mu radeća generacija dopunjuje mirovinu

Nalazimo se pred povijesno važnim razdobljem.

Pozivamo svoje birače da svakako iziđu na izbore. Nije istina da se ne može ništa postići, nije istina da o svemu odlučuju neki drugi negdje drugdje. Istina je da općine i pokrajina imaju vrlo sužene kompetencije. I te male mogućnosti treba iskoristiti i DSHV se može pohvaliti da ih je u prošlom mandatu dobro iskoristio za dobro svih građana. Subotica je jedan od gradova u Jugoslaviji koji najbolje funkcioniraju.

Apatija i defetizam ne vode u budućnost, oni su slijepi kolosjek. Oni koji su se predali njima, danas sjede negdje u prošlosti na bankini životnog puta.

Glasanjem za DSHV glasate za mir, suživot i napredak svih, glasanjem za DSHV glasate za sebe i za svoju dicu, jer će vas oni jednog dana pitati za koga ste dali svoj glas. Glasajte tako da vas se dica ne stide - glasajte za DSHV!

IZJAVA ZA JAVNOST

26. 09 1996. sastali su se predstavnici hrvatskih institucija na razini predsjedništva:

DSHV Subotica

HKC "Bunjevačko kolo"
Subotica

HKPD "Matija Gubec"
Tavankut

Institut "Ivan Antunović"
Subotica

Dobrotvorna zajednica
"Amor vincit"

Subotica

Bunjevačka matica
Subotica

sa temom dogovora o daljnoj suradnji. Susret je bio uspješan i koristan, te je odlučeno da se 30. 09 1996. susretnu u užem krugu isti predstavnici. Tema susreta je bila najaktualnije pitanje ovoga trenutka za život Hrvata u ovim poslovima, a to su savezni, pokrajinski i lokalni izbori.

Sudionici skupa su se informirali o onome što je učinjeno i dogovorili da hrvatske institucije stoje zajedno iza politike svoga naroda, kako je to izloženo u političkom programu DSHV.

Dogovoreno je da se navedene hrvatske institucije susreću redovito i koordiniraju i produbljuju svoju suradnju.

Potpisnici Izjave za javnost:

Predsjednici institucija

- DSHV
- HKC "Bunjevačko kolo"
- HKPD "Matija Gubec"
- Institut "Ivan Antunović"
- Dobrotvorna zajednica "Amor vincit"
- Bunjevačka matica

KANDIDATI ZA SAVEZNE IZBORE

Kako je Glavni izborni stožer stranke Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini i izjavio, ova stranka izlazi samostalno na savezne izbore 3. studenog.

Nosilac liste za izbor u Saveznu skupštinu - Vijeće građana je predsjednik stranke DSHV mr. Bela Tonković. Na listi se nalaze još dva kandidata i to: odvjetnik Milivoj Prčić i službenica Marijana Čović.

Sada je prilika da Vam predstavimo njihovo viđenje dosadašnjeg rada, kao i program za naredni period koji stoji pred njima, program za koji će se kao budući savezni poslanici zalagati i opravdati povjerenje birača.

Mr. Bela Tonković, predsjednik DSHV

Rođen je u Subotici 16. 06 1944. godine. Osmogodišnju školu je završio u Subotici, srednju školu u Subotici i Zagrebu, a studij teologije i filozofije u Rimu. Više godina je živio i radio u inozemstvu kao prosvjetni radnik, a od 1984. godine živi i radi u Jugoslaviji. U vrijeme demokratskih promjena u tadašnjoj SFRJ bio je jedan od osnivača stranke DSHV i od početka njen član i predsjednik. U općinskoj skupštini je odbornik Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini.

"Dug i težak period je za nama, ali smatram da je Demokratski savez Hrvata u Vojvodini u prošlosti uspio postići svoj osnovni cilj, a to je političko priznanje Hrvata u Saveznoj Republici Jugoslaviji, kao nacionalne manjine. Time je priznat naš politički subjektivitet i postavljeni su temelji na kojima ćemo graditi našu budućnost. Sporazumom o normalizaciji između SRJ i Republike Hrvatske je postavljen taj temelj. Još slijedi sporazum o međusobnoj zaštiti manjina koji od 28. travnja ove godine leži na stolu Savezne vlade u Beogradu, ali još za sada nema odgovora na to.

Na saveznoj razini, ako budemo imali poslanika, zalagat ćemo se za što bolje odnose između Jugoslavije i Hrvatske i za donošenje saveznog ustavnog zakona o zaštiti nacionalnih manjina, koji će trebati biti u skladu s međunarodnim pravom. Nama je vrlo stalo do toga da se SRJ što prije integrira u europske tokove, a bez jednog dobrog, kvalitetnog rješenja pitanja ljudskih prava i pitanja nacionalnih manjina to neće biti moguće. Zalagat ćemo se i za privatizaciju, ali takvu kojoj će prethoditi denacionalizacija."

Odvjetnik Milivoj Prčić, kandidat za Saveznu skupštinu - Vijeće građana

Rođen je u Subotici 1942. godine, bunjevački je Hrvat, završio je pravni fakultet u Beogradu. Bio je sudac u Općinskom sudu, novinar u "Vjesniku" iz Zagreba, v.d. ravnatelj Gradske biblioteke u Subotici, viši pravni savjetnik HI "Zorka" u Subotici, a danas je advokat - odvjetnik.

PREDSTAVLJAMO VAM...

"Član sam stranke DSHV praktički od osnivanja, u dva maha sam bio biran za dopredsjednika, a sada sam i predstojnik Odbora za zaštitu ljudskih prava na razini središnjice. Bio sam kandidat 1993. godine za Saveznu skupštinu - vijeće građana, ali tada je Subotica prekrajanjem izbornih jedinica spojena sa Banatom i Somborom, te naša lista nije imala velike šanse. Danas je situacija bitno izmijenjena. Subotica - 5 je zasebna izborna jedinica, a naša lista sa mr. Belom Tonkovićem, predsjednikom stranke, ima sve šanse za uspjeh, jer NA SPORAZUMU GRADIMO! Naša velika nada je jugoslavensko-hrvatski Sporazum potpisan 23. kolovoza 1996. koji u članku 8. jamči Hrvatima u SRJ sva prava koja im pripadaju na temelju međunarodnog prava. Ukoliko budemo izabrani u Saveznu skupštinu, svakako će donošenje zakona o uzajamnoj zaštiti manjina u SRJ i Hrvatskoj, a potom izrada zakona o pravima manjina ili manjinskoj samoupravi, biti glavni zadatak našeg poslanika, kao i daljnja razrada u podzakonskim aktima svega što se odnosi na manjine i njihova prava. Ukoliko bi došlo do promjene Ustava, tada bi unošenje ovih amandmana bio dakako predmet našeg zalaganja. Sada je naš kolektivitet priznat i s pravom očekujemo primjenu Sporazuma.

Mi se ne borimo za VLAST, mi se borimo za GLAS. Borimo se da se i naš GLAS čuje, da živimo sada i ovdje i da nećemo dozvoliti nitkome da nas dijeli na Hrvate i Bunjevce, jer cijeli politički prosvjećeni svijet dobro zna da su Bunjevci Hrvati i da smo mi samo jedna grana hrvatskoga narodnosnoga stabla. A da bi se mogao čuti naš GLAS, vi svi nam morate dati vaše GLASOVE! Zato svi izađimo na izbore!

Marijana Čović, član stranke DSHV, kandidat za Saveznu skupštinu - Vijeće građana

Rođena je u Subotici 27. 05 1951. godine u tadašnjem V kvartu. Osnovnu školu je završila u "Keru", a srednju ekonomsku školu u Subotici. Nakon završetka škole odmah se zaposlila. Danas je zaposlena kao kontista - bilansista, udata je i majka je jednog djeteta.

"Do 1990. godine nisam bila član niti jedne partije. Tada sam se na Osnivačkoj skupštini Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini učlanila jer sam smatrala da ima dobar program i cilj - da ova stranka želi našoj djeci osigurati školu na materinskom jeziku, našem narodu bolje sutra i sačuvati naš nacionalni identitet koji je uvijek bio meta na ovom području. U kasnijem radu stranka je opravdala moja očekivanja, a to se danas vidi u potpisanom Sporazumu o normalizaciji odnosa između Republike Hrvatske i SRJ. U točki 8. ovog Sporazuma Hrvati su dobili priznanje kao nacionalna manjina, a mi kao budući savezni poslanici, ako budemo izabrani, moramo za nas, kao etničku zajednicu, osigurati sva prava koja su nam međunarodnim pravom zagantirana.

Točno je da su za nama 6 teških godina neizvjesnosti i neimaštine, ali u narednom periodu pred nama stoji mogućnost konkretnih rezultata. Zajednički se moramo angažirati na onome što nam se Sporazumom osiguralo, moramo ostvariti uvjete za ekonomski i privredni razvoj, te na taj način osigurati svim građanima život dostojan čovjeka. Moramo sačiniti i sprovesti kompletan socijalni program koji će svim ugroženim strukturama stanovništva omogućiti opstanak i ljudsko dostojanstvo. Glasujte za ostvarenje naših zajedničkih interesa!"

Interview: dr. Ivan Šimonović, zamjenik ministra
vanjskih poslova Republike Hrvatske

SPORAZUM POTPISAN U POVOLJNOM TRENUTKU

Sporazum o normalizaciji odnosa između Republike Hrvatske i SRJ izazvao je dosta polemika u hrvatskoj javnosti. Nakon prvih reakcija ovih smo dana bili svjedoci žučne rasprave u Saboru o dvojicama koje su se javile kod dijela hrvatske oporbe. Najčešće je na primjedbe koje su stizale iz zastupničkih klupa odgovarao dr. Ivan Šimonović, zamjenik ministra vanjskih poslova. Dr. Šimonović, uzgred kazano bio je jedan od koautora teksta Sporazuma o normalizaciji i kao takav, predstavlja najmeritornijeg sugovornika kada su u pitanju odredbe i tumačenje Sporazuma.

*** Što oporba, a s njom i dio naše javnosti, najviše zamjera u svezi Sporazuma o normalizaciji odnosa između Republike Hrvatske i SRJ?**

— Najviše primjedbi bilo je u svezi dva problema: jedan - koliko Sabor treba biti uključen u sklapanje sporazuma ko što je ovaj, a drugo pitanje bilo je - je li Republika Hrvatska ovim Sporazumom mogla postići i više nego što je postigla. Posljednja primjedba odnosila se i na to da li je Sporazum sklopljen u pravo vrijeme.

Što se tiče odgovora na prvo pitanje, pravni odgovor glasi: Ustav RH i Zakon o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora ovlašćuju Vladu, odnosno ministra vanjskih poslova da sklapa međunarodne ugovore, a Sabor je ona institucija koja potvrđuje ili ne potvrđuje te sporazume. Tek nakon potvrde Sabora međunarodni ugovori stupaju na snagu, a do tada se mogu samo privremeno primjenjivati. Međutim, kod ovog Sporazuma, uz pravne, postoje i drugi argumenti: kako su pregovori bili iznimno intenzivni i iznimno živi, a tekst se Sporazuma mijenjao iz dana u dan, pa čak i u trenutku kada smo došli u Beograd, zaista nije bilo moguće, jedno tijelo kakav je Sabor, stalno držati u kontaktu u čitavom tijeku pregovaračkog procesa. I napokon, o svim aspektima Sporazuma Sabor RH već je zauzeo svoj stav, pregovarači su ga dobro znali i vodili su se načelom da, prije svega, moraju biti zadovoljeni hrvatski nacionalni interesi.

Što se drugog pitanja tiče, da li se moglo više - naravno da bi Republika Hrvatska imala dovoljno mašte napisati i bolji sporazum, da ga je

pisala sama bez druge strane. S druge strane, mislim da je trenutak za sklapanje takvog Sporazuma za Hrvatsku bio povoljan, i da koliko god je on težak za Hrvatsku, obzirom na ono što je propatila tijekom agresije, Sporazum je častan i povoljan zato što su njegovim odredbama zaštićeni ključni hrvatski strategijski prioriteti s kojim je RH krenula u svoju samostalnost i koje je branila tijekom rata i agresije, a to su: samostalnost i suverenost, njezina teritorijalna cjelovitost, poštivanje kontinuiteta hrvatske državnosti...

*** Od koje godine?**

— Tu nema određenja. Priznaju se zapravo svi oblici hrvatske državnosti, što znači da se radi o vremenskom roku od prve hrvatske države u povijesti, pa praktički kroz cijelu povijest hrvatskog naroda, kroz sve oblike hrvatske državnosti koji su postojali - i u trenucima kada smo bili dijelom carstva koja su na čelu imala strane vladare. Treba naglasiti kako su i tada postojali oblici državnosti čiji se kontinuitet priznaje ovim Sporazumom.

*** Vratimo se značaju ovog Sporazuma za Hrvatsku - što je još bitno reći?**

— Tu su i daljnji

INTERVIEW

strategijski prioriteti koji su zadovoljeni - da se u pogledu sljedništva SFRJ, RH i SRJ nalaze u jednakom položaju, kao jednakopravni sljednici i napokon da Srbi u Hrvatskoj i Hrvati u SRJ imaju jednaki pravni status i zaštitu kao etnička manjina.

*** Hrvatsku javnost najviše zabrinjava nerješeno pitanje nestalih osoba?**

— Što se tiče nestalih osoba, nije samo moralna, već i pravna i politička dužnost Republike Hrvatske da učini apsolutno sve kako bi se saznala istina o nestalima. Do ovog Sporazuma ne bi niti došlo da dva dana prije njegovog potpisivanja nije održan sastanak između Komisija za traženje nestalih osoba i da na tom sastanku od Jugoslavije nismo dobili daleko više nego što smo dobili prije - njihovo pismeno očitovanje u pogledu zarobljenih (koje su uvijek odbijali), da nismo dobili precizne podatke o 755 poginulih u Vukovaru, sa svim osobnim podacima i da nismo dobili podatke o 341 neidentificiranom tijelu. Na tom je sastanku dogovorena daljnja dinamika rada na dostavi podataka, uključujući i obdukcijske protokole, kako bi se mogla izvršiti identifikacija neidentificiranih osoba. Prema tome, učinjen je bitan napredak i da tog napretka nije bilo, ne bi bilo niti Sporazuma. Mislim da će nakon Sporazuma biti lakše doći do istine. Ujedno,

Sporazum bitno olakšava proces mirne reintegracije, a po svemu sudeći, do pune istine ćemo doći tek onda kada pod hrvatskom kontrolom bude i posljednja stopa hrvatske zemlje.

*** Na kojim je pitanjima jugoslavenska strana najviše zatezala?**

— Bilo je više spornih pitanja, međutim, najdulje nije postignuta suglasnost oko samog teksta članka koji govori o Prevlaci, te članka u svezi s općim oprostom. Jugoslavija se zalagala da se u opseg općeg oprosta uključi i ratne zločine, što RH nije mogla prihvatiti ni pod koju cijenu iz razloga pravne naravi - to naime zabranjuje međunarodno humanitarno pravo koje obvezuje svaku državu na kažnjavanje ratnih zločina, ali i radi moralnih načela, jer mi vjerujemo da ratni zločini radi pravde i sjećanja na žrtve moraju biti kažnjeni.

*** Što je sporno kod Prevlake? Granica na moru ili granica na kopnu?**

— Nikad kod Prevlake granica na kopnu nije bila sporna. Sve ideje Jugoslavije o tome da se područja mijenjaju zapravo i počivaju na tome da se, u svezi s Prevlakom, radi o hrvatskom području koje bi oni rado imali pod svojom kontrolom. To samo govori kako se uvijek znalo da Prevlaka jest dio Hrvatske i takva je već preko 500 godina.

*** Međutim crnogoski predsjednik Momir**

Bulatović kaže...

— Gospodin Bulatović može davati izjave kave hoće, Prevlaka jest dio Hrvatske i to će ostati. Ona je suvereni teritorij RH s kojim ona može raspolagati kako god hoće, ali joj nakon kršenja i nepriznavanja njenih međunarodnih granica, ne pada ni na kraj pameti nastavljanje pregovora u svezi s promjenom granica. Jamstvo za to da Prevlaka ostaje Hrvatska jest u krajnjoj liniji hrvatski Sabor i hrvatski narod. Ako treba i Hrvatska vojska.

*** Premda je normalizacija odnosa nekako "visila u zraku", ipak je javnost bila iznenadena. Međutim, mnogi su potpis ovog Sporazuma očekivali još u Parizu, a što se zbog odbijanja Srbije nije dogodilo. Zašto je do potpisa Sporazuma došlo baš sada?**

— Prva skica Sporazuma sačinjena je u Daytonu, u Daytonu je bila i parafirana. Jugoslavija, međutim, niti u Daytonu, niti u Parizu, niti poslije, Sporazum nije htjela potpisati. Iz današnje pozicije to nam može biti drago, jer sporazum koji je potpisala 23. 08 1996. za Republiku Hrvatsku je daleko povoljniji od onog koji je bio parafiran u Daytonu. Što se tiče samog Pregovaranja, tijekom tih kontakata davao sam izjave kako se Hrvatskoj ne žuri i kako je za RH važnija kvaliteta tog Sporazuma nego li činjenica kada će on biti

potpisan. Međutim, koliko god se Hrvatskoj ne žuri u sporazum, toliko je spremna potpisati za nju povoljan sporazum u povoljnom trenutku.

*** Zašto držite da je ovaj trenutak bio povoljan?**

— Od vremena Dayton, Hrvatska je ojačala svoj međunarodni položaj u odnosu na Jugoslaviju. Jugoslavija je do deset dana nakon izbora u BiH, zemlja koja je još uvijek pod dijelom međunarodnih sankcija. Jugoslavija još uvijek nije članica međunarodnih organizacija, pa ni UN-a. Jugoslavija se nalazi u takvoj situaciji, da joj je neophodan pristup novčarskim međunarodnim tržištima, a da bi do njih došla treba pokazati kooperativnost unutar regije. Upravo iz tih razloga i situacije u kojoj je Jugoslavija, za Hrvatsku se mogao potpisati ovako povoljan sporazum.

*** Hrvatskoj se Vladi spočitava zašto je požurila skinuti sankcije SRJ?**

— Postupak skidanja sankcija prirodna je posljedica potpisivanja Sporazuma o normalizaciji. Međutim, što se samih sankcija tiče, samim Daytonskim sporazumom predviđeno je da će svi oblici sankcija za Jugoslaviju prestati u roku deset dana od dana održavanja izbora u BiH, dakle, Hrvatska mora prihvatiti realnost.

*** Jedno od pitanja koje se postavlja je pitanje ratnih šteta. Kako će biti**

riješeno to pitanje, budući da su takva pitanja u povijesti obično zahtijevala dosta vremena?

— To je postupak koji će trajati, ali u kojem će RH imati jasno definirane stavove i od kojih neće odstupati. Komisija predviđena Sporazumom o normalizaciji će biti uskoro imenovana i početak će s radom. Međutim, kao što ste dobro primijetili, kraj njezinog rada je još uvijek neizvjestan.

*** Što se u političkom smislu još dogodilo nakon potpisivanja Sporazuma o normalizaciji, osim što su Ured RH u Beogradu i Biro Vlade SRJ u Zagrebu promijenili status?**

— Potpis Sporazuma je trenutak, a normalizacija je proces koji traži vrijeme. Mislim da u tom procesu ne treba previše žuriti. Rane su duboke i bolne, a kompletna normalizacija će trajati. Međutim, na nekim će područjima započeti oblici suradnje, i vjerojatno ih prvo treba očekivati na području prometa i gospodarstva.

*** Kakav je stav službenog Beograda o još uvijek okupiranom području istočne Hrvatske?**

— U samom Sporazumu SRJ je podržala provođenje samog Erdutskog sporazuma. Korektno je surađivala u fazi demilitarizacije hrvatskog Podunavlja, a od Jugoslavije ćemo tražiti i suradnju u ovoj fazi kada očekujemo skori završetak mandata UNTAES-a.

*** Možete li kazati što je, po Vašem mišljenju, Hrvatska ovim Sporazumom još dobila na međunarodnom planu?**

— U vrijeme kad je Hrvatska okupirana, kada su se po njenom području šepurili ratni zločinci, kada je stalno trajao progon i zlostavljanje hrvatskog življa, Hrvatska se borila za internacionalizaciju svog problema. Danas je Hrvatska, premda mlada, ipak već organizirana država koja stoji na svojim nogama i sada su njeni interesi različiti. Danas je njen interes oslobodjenje od svih oblika starateljstva nad sobom, jer ona može sama rješavati svoje probleme, kao i svaka druga suverena država. U tom smislu ovaj Sporazum je vrlo važan, jer je RH pokazala da se sama može nositi sa svim problemima u svojoj regiji, uključujući i one najteže. Potpisivanje Sporazuma o normalizaciji, je i potpisivanje svojevrsnog Mirovnog sporazuma koji će doprinijeti brzini reintegracije hrvatskog Podunavlja, te omogućiti trajan i stabilan mir. Hrvatskim prognanicima želim poručiti da se bliži trenutak njihovog povratka domovima.

Autor:

Vesna Kljajić

Otvoren Hrvatski školski centar u Budimpešti

"VRIJEME JE DA SE DOGAĐA ČOVJEK..."

U Budimpešti je 30. kolovoza svečano otvoren Hrvatski školski centar. Ovom velikom događaju bili su nazočni brojni uzvanici iz Republike Mađarske i Republike Hrvatske i to: premijer Gyula Horn, ministar prosvjete i kulture dr. Balint Magyar, gradonačelnik Budimpešte dr. Gabor Demski, ministrica prosvjete i športa Republike Hrvatske Ljilja Vokić, dominstrica kulture Seadeta Midžić, predsjednik Skupštine grada Zagreba dr Zdravko Tomac, veleposlanik RH u Budimpešti dr. Zdenko Škrabalo, kao i mnogi predstavnici političkih i kulturnih organizacija, napose djeca koja će pohađati školu i njihovi roditelji. Sve nazočne je pozdravila Marija Petrič, nastavnica hrvatskoga jezika i ujedno bila voditeljica programa.

Premijer Gyula Horn, koji je bio ujedno i pokrovitelj izgradnje Hrvatskog školskog centra, istakao je u svom govoru kako je ovaj novi školski objekat izgrađen zajedničkim zalaganjem Hrvatske i Mađarske države, što je svojevrsan dokaz prijateljskih i dobrosusjedskih odnosa dviju država.

Predavajući školu na upotrebu djeci, zaželio im je dobar uspjeh uz napomenu: "...sačuvajte vaš maternji jezik, to neprocjenjivo blago, kao nešto najvrednije dobijeno od vaših roditelja."

Skupu se u ime Zemaljske samouprave Hrvata u Mađarskoj obratio dr. Mijo Karagić zahvaljujući se mađarskoj državi što je na ovaj način omogućila Hrvatima koji stoljećima žive na tim prostorima, da njeguju i razvijaju svoj jezik i hrvatski identitet, u čemu hrvatske institucije imaju svoje mjesto.

Ministrica Ljilja Vokić se također zahvalila mađarskoj Vladi na gradnji ovog školskog centra i rekla da se iz ovog gesta ogleda sva humanost i demokratičnost Mađarske, jer je na ovaj način omogućila razvijanje različitosti. Ujedno je izrazila nadu da će u skoroj budućnosti i za Mađare u Hrvatskoj biti otvoren školski centar u Osijeku ili pak Zagrebu.

Hrvatski školski centar su svečano predali upravi škole presjecanjem vrpce - mađarske i hrvatske trobojnice - ministrica Ljilja Vokić i premijer Gyula Horn.

Nakon otvaranja škole, skupu se obratila i ravnateljica

Marija Polgar Baronfeind, zaželimši dobrodošlicu i uspjeh u pohađanju škole svim učenicima, a ujedno se zahvalila svima koji su omogućili izgradnju ovog školskog centra koji u svom sastavu ima dječiji vrtić, osnovnu školu, gimnaziju i đački dom.

Cijela svečanost je bila praćena učešćem učenika u recitiranju i pjevanju, a izveden je i splet hrvatskih narodnih igara.

Inače, i na licima djece se ogledalo iznenađenje ljepotom i uređenjem zgrade, te su učione obilazili sa divljenjem, uspoređujući modernu opremu sa svojom bivšom školom.

Obzirom da je tek sredinom 1995. godine počela izgradnja ovog školskog centra, zgrada je završena prije roka. Glavni graditelj je bila tvrtka Coning d.o.o. iz Hrvatske, a gotov objekat je vrlo kvalitetno izgrađen.

Ovaj događaj je uistinu velik i slobodno se može upisati kao najsvjetliji trenutak povijesti Hrvata u Mađarskoj. Bili smo svjedoci kako se u jednom otvorenom demokratskom društvu upravo danas "dogodio čovjek".

Sandor Molzer

GLAS RAVNICE - Glasilo Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini - urednik: Lidija Molzer, Uređivački savjet: Lazar Merković, Milivoj Prčić, Marko Kljajić, Stipan Bošnjak, Stipan Knezi, Ivo Kujundžić, Izdaje: DSHV, 24000 Subotica, I. Milutinovića 31., tel & fax: 51-348; ž. r.: 46600-603-4-3338 SPP Subotica, HRID Subotica, List je registriran kod Ministarstva za informacije Republike Srbije pod brojem 2087. Glas Ravnice izlazi mjesečno.

Tisak studio „Bravo“, Braće Majera 43/a, 24000 Subotica

Ljudska prava i pojave

BUNJEVCI SU SAMO HRVATI

Vijest o tome kako Srbija namjerava Bunjevce priznati za narod, zasigurno znači da je na sjeveru Bačke predizborna kampanja vladajuće stranke dostigla vrhunac.

Kao i ranije, jedan od glavnih "aduta" za osiguravanje sigurnih glasova, prvo ultra desnice, ultra ljevice, napose SPS i njenih "satelita", je pribjegavanje obećanjima šifri "028" da će dobiti "obećanu zemlju". U tome se išlo tako daleko, da se zadnjih godina mnogim hrvatskim prezimenima, čestim na ovom području, dokazivala nekakva druga bunjevština, srpsko podrijetlo Bunjevaca, pa čak su se i brojna obiteljska stabla bez učešća pripadnika tih obitelji svrstavala u nekakve činjenične pokazatelje, na temelju kojih se pokušalo dokazati svojatanje Bunjevaca od strane Hrvata. Pomenuto "svojatanje" ima, pak, dvije strane medalje. Čudno je, naime, kako se ti "svojatani" ne zapitaju, da li se članovi obitelji čija su prezimena korištena za nekakve nove rodoslove slažu sa korištenjem njihovog obiteljskog imena u svrhu kojekakvih dokaza, te da se ovim činom i sami sa nečije strane osjećaju "svojatanim". Zar su zaboravili da u osnovno ljudsko pravo spada i izjašnjavanje o vlastitoj pripadnosti, te da ljude, čija se prezimena javno nabrajaju u svrhu dokazivanja nekakvog podrijetla, moraju pitati da li se

oni slažu sa tim da im se imena koriste u svrhu svrstavanja "tu" ili "tamo"? Jednom riječju, ako neka skupina smatra da su - doslovno - Bunjevci-, dogovorno, između sebe, to mogu konstatirati, zapisati, isticati, bez obzira na povijesne i etnološke činjenice, ali od onih koji nisu članovi te skupine, moraju tražiti njihov pristanak ako žele da ih u tu skupinu uvrste.

Bez tog pristanka su i početkom ovog mjeseca predstavnici Bunjevačke obnoviteljske matice razgovarali sa predstavnicima Vlade Republike Srbije, pri čemu su izjavili da Bunjencima treba priznati status naroda, a ujedno su taj status vezali za pripadnike hrvatske etničke zajednice - bunjevačke Hrvate - u okolnim zemljama, svrstavajući ih u Bunjevce. Ne zna se da li se ovo zove svojatanjem ili miješanjem u unutarnje stvari pojedinih država, ali namjera je očigledna: vezati status i prava Mađara u SRJ sa statusom i pravima bunjevačkih Hrvata - sada Bunjevaca - i Srba u Mađarskoj, pošto bi po posljednjoj izjavi potpredsjednika Vlade Republike Srbije dr. Ratka Markovića, oni trebali biti jugo-manjine u Mađarskoj - po principu - koliko Mađarska Bunjencima i Srbima, toliko SRJ Mađarima koji žive na njenom teritoriju. Pitamo se, a što sa Bunjencima oko Senja, u Lici, po Slavoniji

i Podravini? Što s onima koji su u vrhu Vlade Republike Hrvatske, te sa onima rasutim po svijetu? Vjerojatno su i oni, sudeći po ovoj izjavi - jugo-manjina!

Kako ovaj događaj ima iza sebe neke "stare" i "nove" razloge, u povodu izjave potpredsjednika Vlade Republike Srbije, stranka Demokratskog saveza Hrvata u Vojvodini objavila je prosvjedi u obliku izjave za javnost. U njoj se kaže:

"U povodu dogovora potpredsjednika Vlade Republike Srbije dr. Ratka Markovića s predstavnicima Bunjevačke obnoviteljske matice u Subotici 1. 10. 1996. da Bunjevci nisu ni Srbi, ni Hrvati, ni Mađari, već jedino i samo Bunjevci" Demokratski savez Hrvata u Vojvodini izjavljuje da je taj dogovor sklopljen s nikim pojedincima koji niukom smislu ne predstavljaju Bunjevce.

Legitimni predstavnici Bunjevaca su već više puta u ovom stoljeću, a zadnji put 1995. godine, ne radi sebe, već radi suzbijanja nastojanja zlo-upotrebe našega imena, javno i svečano izjavili da je ime Bunjevac rodovsko ime jednog dijela Hrvata i da smo bili u prošlosti i bit ćemo i u buduće ono što i sada jesmo: samo Hrvati.

Dogovor dr. Markovića s predstavnicima Bunjevačke obnoviteljske matice i data obećanja smo su još jedan pokušaj da se u redove bunjevačkih Hrvata unese

AKTUALNO

razdor. To je pokušaj zloupotrebe našeg rodovskog imena i zato pozivamo sve Bunjevce da se ne daju zavesti i uplesti u politikantske predizborne marifetluke dužnosnika Socijalističke partije Srbije, Vlade Republike Srbije i Sjevernobačkog okruga.

Ovim koracima potpredjednika Vlade i načelnika Sjevernobačkog okruga, Vlada Republike Srbije flagrantno krši duh Sporazuma o međusobnoj normalizaciji odnosa između Savezne Republike Jugoslavije i Republike Hrvatske, protiv čega oštro protestiramo."

Što se tiče prošlosti bunjevačkih Hrvata na ovim područjima, više puta je dolazilo do ovakvih zloupotreba, a da bi se oni potisnuli i asimilirali. Kao dokaz tomu, postoje mnoga pisana dokumenta, kao i novine i časopisi, među kojima je i godišnji kalendar "Subotička danica". U ovom kalendaru za 1940. godinu Jozo Marinić u svom tekstu piše:

"Tokom ovog našeg nacionalnog života od kako smo nastanili ove plodne bačke i baranjske ravnice mnogo smo puta štošta morali čuti, prečuti, a mnogo puta i puno gorka progutati. Okolina naša, ustanovnici naši u ovim krajevima nisu nas drugčije poznavali nego samo kao jedan narod dobre ćudi - više naivan, koji je bio po njihovom shvaćanju zrio samo za tegljenje tuđih kola - da se u izgrađivanju tuđih planova potpuno izživi neznajući kome živi i zašto živi. Mi smo za tu našu okolinu - koja je u

glavnom bila mađarska - bili nacionalno samo "jo Bunjok es Sokacok". Dosljedno išli su i dalje, pa kad za njih nismo ništa drugo nego jedan izgubljeni čopor, jedno grubo neotesano drvo, onda su svim silama uznastojali da taj čopor privedu svome stadu - da to neotesano drvo isklešu u jedan vrijedan svoj kip. Uzalud su bila njima pripovijedanja naših kulturnih i nacionalnih prvaka biskupa Antunovića i popa Paje Kujundžića i tolikih nacionalno svijesnih svećenika i svjetovnjaka. Nije im išla u glavu stvar, da smo mi po tvrdnji naših prvih boraca samo Hrvati-Bunjevci, samo Hrvati-Šokci a ne samo Šokci i Bunjevci. Ali to je bio samo glas vapijućeg u pustinji, to je bilo samo nastojanje skopčano sa neugodnostima i teškoćama a o plodovima se nije ni govorilo. Trebalo je da prođu godine, da mi potomci njihovi potvrdimo našim životima njihove tvrdnje. Hvala Bogu da je tako!

Prošlo je i to teško vrijeme i došlo je doba zajedničkog života sa Srbima i Slovencima, ali opet je krenulo po starom.

I opet smo postali sve, samo nismo ono što jesmo.

Gudila se pjesma o istovjetnosti sa Srbima, počela se pripričavati i druga nemogućnost da smo nekakav poseban narod; ali sve to samo zato, da ne kažu da smo ono što jesmo - da smo Hrvati!

Najveća većina pako nas Bunjevaca i Šokaca odbacila je bez ograđivanja sve te besmislice, a bezbroj puta odlučno izjavila i danas to izjavljuje - da smo Hrvati i samo ćemo to ostati! To je naše uvjerenje ispovjedoeno našin

političkim opredjeljenjem, na tolikim političkim skupštinama i zborovima, a osobito na dvjema zadnjim izborima gdje su nam čak i pred izbornim spiskom tukli u glavu da Hrvati nismo i nesmijemo biti, a mi smo ipak svoj glas dali na listu hrvatskog vođe Dr. Mačeka. To je naše uvjerenje očitovano toliko puta preko naših kulturnih ustanova, da možemo reći da nijedne nema koja nije hrvatska. Osim toga mi Šokci i Bunjevci znamo i to, da ćemo to svoje hrvatstvo očuvati i učiniti plodnim samo onda ako ostanemo na jednoj bratskoj liniji i kulturno i politički.

U tom duhu se odvijala i naša nedavna velebna proslava dolaska Bunjevaca Hrvata u ove krajeve.

Tu smo uvjerenje posvjedočili i ove godine u kolovozu mjesecu velikim događajem velebnog karaktera posvetom trećeg, na našim salašima "Hrvatskog seljačkog prosvitnog doma" na Tavankutu.

I ovog puta se pokazala naša jedinstvenost kao toliko puta prije. Cijela hrvatska Bačka i Baranja prisustvovala je preko svojih izaslanika na toj proslavi. Tu je bila Subotica, naš lijepi Sombor, tu su bili naši bajmačani na čelu s vrlim Hrvatom Nikolom Babićem, nisu izostali ni Lemešani, a o Đurđinčanima da i ne govorimo, koji isto imaju lijepi Hrvatski dom. Šokadija iz svih naših hrvatskih šokačkih sela pohrlila je da pokaže, da je Šokac neustrašiv i neslomljiv kao što je neslomljiv i čitav hrvatski narod. Tu smo vidjeli

AKTUALNO

Monoštorce na čelu s predsjednikom "Seljačke sloge" Šimunovićem, Brežane s Dekićem na čelu, pa Bač s Filipovićem Matom.

Osobito su bili zapaženi naši Baranjci iz Bajića i Draža u lijepoj narodnoj nošnji s Jerkom Zlatarićem na čelu.

Na proslavi su učestvovala i naše kulturne ustanove preko svojih izaslanika kao iz Subotice: Pučka Kasina, Momačko Kolo, Hrvatska Kulturna Zajednica, Hrvatski Dom, H.P.D. "Neven", pa Hrv. A.D. "Matija Gubec" i ostali; iz Sombora pako Hrv. Kultur. Društvo "Miroljub" i svi ogranci "Seljačke Sloge" iz okolice.

A Tavankut ko Tavankut, i ovog puta se pokazao, da je kula Hrvatskoga, da u nacionalnoj stvari uvijek prednjači, osvanuo je u hrvatskim zastavama. Sve što je moglo, skupilo se oko crkve u čijoj je neposrednoj blizini i Hrvatski Dom. Srca im naglo biju od zadovoljstva, a još više, da mogu prvi puta slobodno bez bojazni od kundaka reći ono, što im je na srcu, da slobodno u veselju mogu reći da su Hrvati uvijek bili, da će to i ostati, a novi Hrvatski dom neka bude tome vidljivi dokaz. Dom koji je žrtvama sagrađen neka bude simbolom naše sloge, naše hrvatske svijesti, mira i ljubavi u kojemu nesmije biti neprijateljstva i zadjevica - u njemu moramo jedno htjeti i jedno raditi, sve nastranu samo "Vjera u Boga i seljačka sloga".

Ovaj krasan dan neka bude žarištem seljačke prosvjete i čistog hrvatskog rodoljublja. Čestitamo Tavankučanima na dosadašnjem čvrstom držanju i nepokolebljivoj hrvatskoj

svijesti. Svima pak Hrvatima Baranje i Bačke poručuje da ih Vođa nije zaboravio, da ih Hrvatska nije napustila.

"Pjesma Hrvatskoj" koju je otpjevao H.P.D. "Neven" osobito se dojmila nakon ovako lijepe manifestacije. Osobito su se svima prisutnima duboko usjekle riječi te pjesme: Na nj kletva padni koje u te o Hrvatska dirno" - al osta nada i osveta - jer oružje naše Božje je pravo, a Božje pravo je Božji Grom"

"Pjevanjem "Lijepa Naša" koju je pjevalo mnoštvo više od 10 tisuća završena je ova velebna manifestacija hrvatskosti bačkih i baranjskih Hrvata.

Našim dragim Tavankučanima služi ova proslava posvete Hrvatskoga doma samo na čast - žrtve koje su tokom ovih godina podnosili za svoje hrvatsko uvjerenje nagrađene su plodom tako, da su u miru bez straha od prijetnje proslavili posvetu svoga doma, koji je znakom njihovog čeličnog hrvatskosti i zalag hrvatske nacionalne misli."

Stoga, ako neki pristaju poistovjetiti se s onim što je i u povijesti ovom narodu drugi nametao, koristeći ga u sopstvene svrhe, mnogi ne pristaju. Ne pristaju na mjesto koje im je drugi odredio - da budu i ostanu pleme. Pitajte ljude oko sebe i uvjerit ćete se.

Lidija Molzer

**OBAVIJEST
DOBROTVORNA
ZAJEDNICA
"AMOR VINCIT"**

Organizira

humanitarnu sabirnu
akciju

u periodu

14.10 1996. - 19.10 1996

u svojim prostorijama u
Harambašićevoj br. 5
Subotica

Prikupljat će se
hrana, odjeća i obuća
za socijalno ugrožene
građane .

Vrijeme prijema robe:

14.10 1996.

od 15,00 - 17,00 h

16.10 1996.

od 15,00 - 17.00 h

18.10 1996.

od 10,00 - 12,00 h

Ukoliko darujete hranu,
molimo
da bude odgovarajuće
kvalitete.

**POMOZITE KAKO BI
SMO MOGLI POMOĆI**